

Protocol Sociale veiligheid

2025 - 2026

De Springplank

R.K. Basisschool

Onderdeel van Sophia Scholen

Inhoud

1. Onze uitgangspunten	3
2. Wat doen we preventief en hoe doen we dat?.....	3
De petten.....	3
Posters	5
3. KanVAS.....	5
4. Veilig internet gebruik	5
5. Weerbaarheidstraining.....	5
6. Pesten	6
Definitie van plagen en pesten	6
Melden van pesten	6
8. Grensoverschrijdend gedrag	7
Wat is grensoverschrijdend gedrag?	7
Onmacht versus onwil	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Routekaart	7

1. Onze uitgangspunten

Op de Springplank vinden we de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen net zo belangrijk als hun cognitieve ontwikkeling. Een kind dat zich niet prettig voelt, kan niet goed leren. Daarom streven we naar een omgeving waarin kinderen zichzelf kunnen zijn. Dit sluit aan bij onze kernwaarden: vertrouwen, ontwikkeling, plezier, inspireren(d).

Een belangrijk onderdeel van onze aanpak is de Kanjertraining, de methode leert kinderen positief over zichzelf en anderen te denken.

Onze visie op sociale veiligheid vormt samen met de Kanjertraining het fundament van ons veiligheidsbeleid. We werken samen met ouders en kinderen om een veilige schoolomgeving te waarborgen, zodat leren in een veilige omgeving mogelijk is.

2. Wat doen we preventief en hoe doen we dat?

We bespreken en oefenen met gedrag door middel van de onderstaande materialen van de Kanjertraining. Deze zijn van toepassing op de kinderen, maar net zo goed op ons als volwassenen. Omdat kinderen gedrag van ons nadoen, is het van belang dat wij (ouders en het team) het goede voorbeeld geven.

Alle groepen op De Springplank krijgen Kanjertraining en elke leerkracht is een gediplomeerd Kanjertrainer (of volgt de cursus).

De petten

Om in gesprek te gaan over gedrag maken we vanuit de Kanjertraining gebruik van petten met vier verschillende kleuren. Iedere kleur of kleurencombinatie staat voor een bepaald gedrag. Wanneer zich een probleem of stressvolle situatie voordoet hebben we een keuze om verschillend te reageren. We maken kinderen bewust van hun gedrag en oefenen met nieuw gedrag. Kinderen kunnen zo leren kiezen voor gedrag dat bij hen past en dat prettig is voor henzelf en de ander.

Alle kleuren petten hebben hun valkuil wanneer de witte pet van vertrouwen wegvalt. Als we niet meer met vertrouwen naar elkaar of naar onszelf kijken, komen we terecht in wantrouwen. Bij de ene persoon of in de ene situatie uit dit zich in te krachtig gedrag (blauwe pet), bij een ander in te onderdanig angstig gedrag (gele pet) en bij weer een ander in clownesk meeloopgedrag (rode pet).

Wanneer je doet als een kanjer, of als de witte pet, dan doe je als jezelf, je bent te vertrouwen en durft ook anderen te vertrouwen. Je toont respect voor jezelf en de ander. Jezelf zijn betekent ook: vervul de rol die bij je past. Dus moeder: wees moeder. Leerkracht: wees leerkracht. Je bent geen vriendje van het kind. En laat het kind ook kind zijn. Als we allemaal als onszelf doen, vanuit vertrouwen, kunnen we toch heel verschillend doen, ook in verschillende situaties.	De witte pet is de pet van vertrouwen en jezelf zijn. Samen met de gele, rode en zwarte pet zie je dan...
Je kunt jezelf zijn in combinatie met de blauwe pet. De blauwe pet staat voor kracht. Dan reageer je op een prettig stoere manier. Je durft ruimte in te nemen. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je geeft je grenzen aan. Je maakt plannetjes, toont initiatief. Zolang naast	
de blauwe pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, is het gedrag prettig voor jezelf en de ander. Ouders en leerkrachten laten met de wit-blauwe pet positief leiderschap zien. Ze durven grenzen te stellen en duidelijk te zijn vanuit het vertrouwen dat de meeste mensen het goed bedoelen.	Wit en blauw • vertrouwen • duidelijk • doorzetter • leiderschap
De rode pet in combinatie met de witte pet staat voor humor. Je maakt grapjes die leuk zijn voor iedereen. Je doet optimistisch, vrolijk, relativerend, luchtig, handelt met levensvreugd. Voor ouders en leerkrachten betekent dit dat je humor gebruikt in je opvoeding en speels kunt zijn: je kunt spelen met kinderen en je kunt relativeren. Je toont optimisme en vrolijkheid.	Wit en rood • vertrouwen • vrolijk • humor • positief denken
Handelen we met de wit-gele pet, dan geven we ruimte aan de ander. We luisteren, zorgen, tonen interesse, zijn rustig en vriendelijk, bescheiden. Voor ouders en leerkrachten betekent dit dat we betrokkenheid tonen, luisteren naar kinderen en willen weten wat hun behoefte is. We tonen empathie.	Wit en geel • vertrouwen • vriendelijk • bescheiden • behulpzaam

Belangrijk: We koppelen nooit een pet aan een kind. De petten gaan over gedrag, en gedrag kun je veranderen. Een kind *doet* als een rode pet op een moment, en *is* de rode pet niet.

Posters

Als leidraad voor hoe wij op school met elkaar om willen gaan, gebruiken we naast de 7 regels ook de volgende 5 uitgangspunten van de Kanjertraining. Op De Springplank ziet u deze uitgangspunten terug op de kanjer-afsprakenposters.

De 5 uitgangspunten

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We werken samen
- We hebben plezier
- We doen mee

3. KanVAS

Voor de analyse van de sociaal-emotionele ontwikkeling maken we gebruik van KanVas. De analyse van de groepsgegevens kan worden gebruikt om het lesaanbod van de Kanjertraining aan te passen of om een persoonlijk traject op te starten. De vragenlijsten worden 2 keer per jaar ingevuld door zowel leerkracht als leerlingen.

4. Veilig internet gebruik

Er is een protocol voor veilig internet gebruik opgesteld die te zien is op de website:

www.bsspringplank.nl.

5. Weerbaarheidstraining

Op school maken wij gebruik van de weerbaarheidstrainingen die worden georganiseerd door de GGD. Deze preventieve groepstraining ondersteunt zowel weerbare als minder weerbare kinderen en bestaat uit 7 lessen van een uur. De training wordt ingezet om de kinderen voor te bereiden op de puberteit. In deze fase krijgen zij te maken met verleidingen, groepsdruk en onzekerheden. Het is daarom belangrijk om kinderen handvatten mee te geven om hun emoties te herkennen, grenzen aan te geven en hulp te vragen. Bijkomend voordeel is dat deze leerlingen samen met hun groepsgenoten worden getraind, waardoor er ook wordt ingespeeld op het groepsklimaat.

Tijdens de training wordt het 'sociale systeem' in de groep aangepakt en wordt er ingegaan op sociale interacties, grenzen aangeven, lichaamshouding, zelfbeeld en zelfvertrouwen. Leerlingen ervaren wat weerbaarheid is, hoe (on)veiligheid kan voelen en hoe hiernaar te handelen.

6. Pesten

Definitie van plagen en pesten

Plagen is een speelse interactie tussen kinderen waarbij beide partijen zich gelijkwaardig voelen. Het gebeurt zonder kwade bedoelingen en kan de sociale weerbaarheid vergroten.

Pesten is herhaaldelijk gedrag waarbij iemand opzettelijk wordt gekwetst, buitengesloten of vernederd. Hierbij is er een duidelijk machtsverschil en kan het slachtoffer zich vaak niet goed verdedigen.

Melden van pesten

Hulp vragen aan de leerkracht: Kinderen leren vanaf groep 1 dat hulp vragen aan de leerkracht niet hetzelfde is als klikken. Dit draagt bij aan een veilige sfeer waarin kinderen zich gehoord voelen, zonder angst voor gevolgen.

Verantwoordelijkheid van medeleerlingen: Alle leerlingen hebben de verantwoordelijkheid om een goede sfeer te waarborgen. Dit houdt in dat zij elkaar helpen, problemen melden bij de leerkracht en zelf positief gedrag tonen.

Samenwerking met ouders: Ouders spelen een ondersteunende rol bij pestproblemen door het gedrag te melden en de aanpak van de school te steunen.

Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen

Wanneer kinderen ruzie hebben en/of elkaar pesten pakken wij het pestprobleem aan met behulp van vier stappen:

- 1. Zelf oplossen:** Kinderen leren in de Kanjertraining om ruzies eerst zelf aan te pakken. Door bijvoorbeeld het gedrag te benoemen waar ze last van hebben.
- 2. Hulp vragen:** Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt, vertelt hij/zij het probleem aan de juf/ meester.
- 3. Verhelderingsgesprek:** De leerkracht brengt beide partijen samen om het probleem te bespreken en samen nieuwe afspraken te maken.
- 4. Herhaling en registratie:** Bij herhaling van pestgedrag volgt een gesprek met de pester. Het probleem wordt vastgelegd, en de ouders van beide kinderen worden geïnformeerd. Leerkracht en ouders werken samen aan een oplossing en bieden begeleiding indien nodig.

Consequenties

Als de pester blijft doorgaan met het pestgedrag en er geen verbetering zichtbaar is na de genomen maatregelen, zullen er passende consequenties volgen voor het gedrag van de pester.

Fase 1

Er wordt in gesprek gegaan met de pester waarbij die bewust wordt gemaakt van de consequenties van zijn/ haar pestgedrag en wat dit bij de ander teweegbrengt. Er worden afspraken gemaakt met de pester over gedragsveranderingen, deze worden in Parnassys genoteerd. Daarnaast krijgt een leerling van de leerkracht en/of directie een waarschuwing. De naleving van deze afspraken komen na een afgesproken tijd in een kort gesprek aan de orde. De leerkracht heeft een gesprek met de

ouders over bovenstaande acties. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

Fase 2

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld te denken aan Voor ieder 1, of van externe deskundigen (o.a. de schoolarts en/of de jeugdverpleegkundige van de GGD-afdeling Jeugdgezondheidszorg, schoolmaatschappelijk werk).

Fase 3

Zodra er na een cyclus van drie weken, waarin de gesprekjes hebben plaatsgevonden, geen verbetering optreedt, wordt het protocol grensoverschrijdend gedrag in werking gezet.

Fase 4

In extreme gevallen wordt een kind door de directie geschorst of verwijderd. In het '**Protocol time-out, schorsing en verwijdering**' van Sophiascholen staat aangegeven wanneer een leerling een thuishet-out krijgt, een schorsing krijgt of wordt verwijderd.

8. Grensoverschrijdend gedrag

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Grensoverschrijdend gedrag heeft een negatieve invloed op het veiligheidsgevoel van alle betrokkenen. Er kan gedacht worden aan:

- Herhaaldelijk of structureel voorkomen van ongewenst gedrag
- Structureel (cyber) pesten/ discrimineren
- Verbale agressie/ bedreigen/ uitschelden of brutaal zijn
- Materiële vernieling/ vandalisme
- Diefstal
- Onacceptabel gebruik van digitale middelen (sites)
- Liegen en bedrog
- Obscene gebaren
- Meenemen van bedreigende voorwerpen
- Weglopen

- Seksuele intimidatie en/ of aanranding
- Vechten (ruzie)
- Fysieke agressie (eenzijdig)

Bij het omgaan met grensoverschrijdend gedrag geldt dat het welbevinden van alle leerlingen centraal staat. Dus ook van de leerling die grensoverschrijdend gedrag vertoont. Er wordt een veilige situatie gecreëerd voor betrokkenen. Dit wordt gedaan aan de hand van de routekaart.

Routekaart

In het protocol "Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag in de klas" is een routekaart opgesteld die aansluit bij de uitgangspunten van de Kanjertraining. De toelichting bij deze routekaart is terug

